

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ
ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

Іванова О. С.

кандидат філософських наук, доцент

Міжнародний гуманітарний університет

ФІЛОСОФІЯ ПСИХОЛОГІЇ: НООСФЕРНИЙ РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Філософія ноосферного розвитку сучасного соціуму та ноосферного розвитку сучасної освіти є новою галуззю філософського знання, яка сприяє підвищенню ефективності розвитку сучасного соціуму в усіх його сферах, детермінуючись визначальною роллю управління у житті суспільства і окремого індивіда в контексті нових викликів глобалізації. Відтак, сьогодні перед людством сформувалися два шляхи розвитку, які ведуть до: 1) ноосфери, тобто збільшення корельованості процесів у природі і суспільстві; 2) самознищення цивілізації і планети в цілому.

Ноосферний шлях розвитку уявляється природним на фоні стрімкого зростання ролі науки у всіх сферах людської діяльності. Філософія ноосферного розвитку інформаційного соціуму, як синтез науки і мистецтва, знання і досвіду, філософії та етики являє собою широке дослідницьке поле для вивчення сучасного соціуму, розуміння його природи у різних ситуаціях, оскільки управління пронизує всю систему взаємовідносин у суспільстві. Специфікою філософії ноосферного розвитку сучасного соціуму є його міждисциплінарний характер, наявність сучасних теоретичних концепцій з орієнтацією на вирішення гуманістичних задач соціуму.

Загалом, філософія ноосферного розвитку сучасного соціуму була розвинена В. І. Вернадським, який висунув поняття «сталого соціального стану суспільства на основі ноосфери» (терміну, вперше вживаного Т. де Шарденом та Е. Ле-Руа). У ноосфері (чи сфері розуму), як і в звичайній біосфері, відбувається замкнутий кругообіг речовин, які повинні утилізуватися і знову переходити у свій корисний продукт. Людина при цьому не повинна жити за рахунок біосфери, її пригнічення, людина та її продуктивні сили повинні стати частиною ноосфери,

яка безперервно буде обмінюватися речовиною з біосферою. Виникає напрямок і узгоджений розвиток людини і оточуючого середовища, що називається коеволюція, яка визначається можливостями людського інтелекту, який повинен взяти на себе відповідальність за долю планети.

Філософія ноосферного управління занурюється у культуру, яка визначає розвиток самоуправлінських засад, аналізується у форматі аксіологічних, гносеологічних і методологічних принципів, крізь призму гуманістичних та аксіологічних чинників розвитку сучасного соціуму і є особливим типом свідомої діяльності людини, вища форма управлінської діяльності. В основі філософії ноосферного управління – суб'єкт - суб'єктне управління, пов'язане з формуванням суб'єкт – орієнтованого світу, детермінованого засадами гуманістичного менеджменту.

В контексті філософії ноосферного розвитку сучасного соціуму виділяється поняття «когнітивне управління» та «когнітивна освіта і наука», що використовуються для посилення зворотних зв'язків суб'єкт -суб'єктного управління, оскільки необхідно постійно відслідковувати, як проектні зміни впливають на підвищення ефективності всього сучасного соціуму. Управління у цьому процесі розуміється, як інформаційний вплив, у контексті якого інформація несе в собі не тільки готове рішення, а як таке, що детермінується всією внутрішньою структурою того виду діяльності, який виконує функцію управління.

Технології когнітивного управління дозволять поглибити концепцію ноосферного розвитку сучасного соціуму в основі філософії ноосферного розвитку сучасного соціуму – основі якої базуються якісні гуманістичні характеристики управлінського процесу, перехід на вищий щабель, що демонструє загальноцивілізаційний рівень, виражає універсальні зв'язки і явища, які демонструють якісний розвиток сучасного соціуму у всіх сферах життєдіяльності – економічній, політичній, соціальній, духовній. Тому вчені дотримуються того, що філософія ноосферного управління повинна

аргументуватися в контексті розуміння якості прийняття управлінських рішень, досягненні поставлених цілей («дерево цілей ноосферного управління»).

Як засвідчує аналіз, в умовах глобальної трансформації людства змінюються мотиви поведінки, ціннісні орієнтації, соціально-психологічні властивості людини та її відношення до людини, соціуму, природи, самого себе. Саме тому, філософія ноосферного управління розвивається у темпоральному вимірі, що враховує простір і час, детермінованих ментальністю, в основі якого «життєвий світ» народу, суспільства, нації, держави, людини. Глобалізація впливає на розпад стійких соціальних зв'язків, в результаті чого посилюються імміграційні тенденції, неадаптованість сучасної людини до викликів сучасності, що приводить до зростаючої дестабілізації сучасного соціуму, падіння життєвих стандартів, соціально-психологічної дезадаптації сучасної людини, тому ноосферне управління направлене на подолання деструктивних явищ і процесів та формування ноосферної освіти.

Таким чином, філософія психології ноосферного розвитку інформаційного суспільства базується на науковому менеджменті і когнітивному управлінні, оскільки кожного разу слід відслідковувати, як впливає ноосфера на природні та господарські процеси. Вчені розробили соціальні технології когнітивного управління, що знаходиться в основі філософії ноосферного управління і включає: 1) рефлексивне управління; 2) управління знаннями; 3) управління через спільноти (мережеві товариства, Інтернет-спільноти); 4) управління через громадянське суспільство; 5) інфраструктурне управління (соціальні структури освіти, науки, молоді і спорту); 6) нормативне управління (через законодавство); 7) управління змінами; 8) управління організаційним розвитком; 9) управління інформаційними системами. У зв'язку з цим філософія ноосферного управління означає сукупність таких процесів, у яких поєднуються три види еволюції – природна, соціальна і діяльнісна, у центрі якої людина. Це означає, що політика, влада і управління визначаються сферою розуму (ноосферою), моралі і справедливості, базуються на науково-раціональній і морально-справедливій основі, ноосферних підходах до розвитку суспільства.

Іванова О.С.	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НАУКОВИХ КАДРІВ В ЦИФРОВУ ЕРУ.	120
Іванова О.С.	
ФІЛОСОФІЯ ПСИХОЛОГІЇ: НООСФЕРНИЙ РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	123
Кабанцева А. В.	
КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ	126
Кабанцева А.В., Стеценко Г.В.	
ВІДЧУТТЯ РАДОСТІ ЯК БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.	129
Кабанцева А.В., Панченко О.А., Антонов В.Г.,	
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	133
Kazanzhy M.Y.	
THE ROLE OF FACILITATION IN CREATING AN INCLUSIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT.	137
Kazanzhy F.F.	
TEAM BUILDING EFFECTIVENESS: A PERSONAL APPROACH	141
Kononova O., Diahyleva O., Yurzhenko A.,	
PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF ENGLISH TEACHERS' MOBILITY IN THE CONTEXT OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN MODERN CONDITIONS.	144
Kornuta L.M.	
CHARACTERISTICS OF MOTIVATION OF PUBLIC SERVANTS REGARDING PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND EDUCATION: PSYCHOLOGICAL ASPECT.	149
Кімік О.В.	
ВПЛИВ ЕМІГРАЦІЇ НА МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ	153
Кічук Н. В.	
ТРАНСФЕР СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	157
Кіщук Л.А.	
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	161
Краснокутський М.І.	
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЛЮДЕЙ, ЕВАКУЙОВАНИХ ІЗ ЗОНИ БОЙОВИХ ДІЙ.	165
Kryzhanovska S.,	